14.11.2025

Eduskunnan perustuslakivaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle sähköistä tiedoksiantoa Verohallinnossa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 157/2025 vp)

Esityksen tausta

Verohallinnon verotuspäätösten, oikaisuvaatimuksiin annettujen päätösten ja muiden verotusasiakirjojen tiedoksiannosta verovelvolliselle säädetään verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995), jäljempänä *verotusmenettelylaki*, 26 c §:ssä ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016), jäljempänä *oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki*, 56 §:ssä.

Voimassa olevan verotusmenettelylain 26 c §:n 4 momentin mukaan Verohallinto voi antaa päätökset ja muut asiakirjat tiedoksi Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa, jos verovelvollinen on antanut siihen suostumuksen. Käytännössä tiedoksiantomenettely tarkoittaa sitä, että tiedoksi annettava asiakirja tallennetaan Verohallinnon omaan sähköisen asioinnin palveluun (OmaVero) ja luonnolliselle henkilölle lähetetään tiedoksiannosta ilmoitus Suomi.fi-palveluun tai yhteisölle, yhtymälle ja yhteisetuudelle sen Verohallinnolle ilmoittamaan sähköiseen osoitteeseen. Luonnollinen henkilö saa vielä tästä Verohallinnon lähettämästä ilmoituksesta heräteviestin sähköpostilla Suomi.fi-palvelusta siihen sähköpostiosoitteeseen, jonka hän on ilmoittanut Suomi.fi-palveluun.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa todetaan, että Suomi siirtyy asteittain digitaalisten palveluiden ensisijaisuuteen viranomaisasiointikanavana. Hallitus antoi 25.9.2025 eduskunnalle esityksen sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 124/2025 vp). Tässä sähköisen tiedoksiannon yleissääntelyä koskevassa esityksessä ehdotetaan muun ohessa säädettäväksi viranomaisaloitteisesta viestinvälityspalvelutilin avaamisesta Suomi.fi-tunnistusta käyttäville luonnollisille henkilöille. Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003), jäljempänä *asiointilaki*, muutettaisiin siten, että sähköinen tiedoksianto olisi mahdollista ilman tiedoksiannon vastaanottajan erillistä suostumusta. Yleissääntelyä koskevan esityksen tavoitteena on, että viranomaisen tiedoksiannot lähetettäisiin ensisijaisesti sähköisesti niille hallinnon asiakkaille, joille se on mahdollista.

Esityksen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on edistää pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaisesti sähköisen viranomaisviestinnän ensisijaisuutta niille hallinnon asiakkaille, joille se on mahdollista. Esityksellä pyritään varmistamaan, että kaikille sähköiseen asiointiin kyvykkäille verovelvollisille voitaisiin antaa päätökset ja asiakirjat tiedoksi sähköisesti verotusta koskevissa asioissa ja hyödyntää siten Verohallinnon sähköisen asioinnin palvelua tehokkaasti.

Vuonna 2024 Verohallinnon sähköiseen asiointipalveluun kirjautui lähes 3,5 miljoonaa luonnollista henkilöä. Tämä tarkoittaa, että noin viidestä miljoonasta verovelvollisesta luonnollisesta henkilöstä noin 60 prosenttia käytti Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua vuonna 2024. Vaikka Suomi.fi-viestien käyttäjämäärä on tämän vuoden kuluessa noussut huomattavasti (syyskuussa 2025 noin 2,2 miljoonaa käyttäjää), OmaVero-palvelun käyttäjämäärä on edelleen selvästi tätä korkeammalla tasolla.

Esityksen tavoitteena on edistää valtionhallinnon tuottavuusohjelman ja säästötoimien toteutumista Verohallinnon kohdalla. Paperipostin korvaaminen sähköisillä asiakirjoilla on merkittävä keino Verohallinnon toiminnan menojen vähentämiseksi.

Verohallinnon asiakirjojen sähköiseen tiedoksiantoon ehdotetut muutokset

Puheena olevassa esityksessä ehdotetaan säädettäväksi Verohallinnon päätösten ja muiden asiakirjojen sähköisestä tiedoksiannosta. Esitys täydentäisi ja täsmentäisi sähköisen tiedoksiannon yleissääntelyä (HE 124/2025 vp) Verohallintoa koskevalla erityissääntelyllä.

Esityksessä ehdotetaan verotusmenettelylain, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain ja veronkantolain (11/2018) tiedoksiantoa koskevien säännösten muuttamista. Verotusta koskevat päätökset ja asiakirjat voitaisiin antaa tiedoksi Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa, OmaVerossa, jos verovelvollisella on käytössään hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain (571/2016) 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu viestinvälityspalvelu (Suomi.fi). Jos verovelvollisella ei olisi käytössään viestinvälityspalvelua, verotusta koskevat päätökset ja muut asiakirjat voitaisiin antaa tiedoksi Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa täysi-ikäiselle luonnolliselle henkilölle, jolle ei ole holhoustoimesta annetussa laissa (442/1999) tarkoitettuun holhousasioiden rekisteriin merkityn tiedon perusteella määrätty edunvalvojaa tai vahvistettu edunvalvontavaltuutettua, jos henkilö on lainsäädännön voimaantulon jälkeen käyttänyt Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua kirjautumalla asiointipalveluun.

Verotusta koskevat päätökset ja asiakirjat voitaisiin vastaavasti antaa sähköisessä asiointipalvelussa tiedoksi myös kuolinpesille, yhteisöille, yhteisetuuksille ja yhty-

mille, joiden puolesta niiden laillinen edustaja tai valtuutettu on lainsäädännön voimaantulon jälkeen käyttänyt Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua kirjautumalla asiointipalveluun. Verovelvollisen suostumus ei enää olisi sähköisen tiedoksiannon edellytys.

Ehdotettujen säännösten mukaan Verohallinto lähettäisi verovelvolliselle tai tämän valtuuttamalle tiedoksiannosta ilmoituksen Suomi.fi-viestinvälityspalveluun tai verovelvollisen tai tämän valtuuttaman tätä tarkoitusta varten Verohallinnolle ilmoittamaan puhelinnumeroon tai muuhun sähköiseen osoitteeseen. Verovelvollisen mahdollisuus ilmoittaa veroasioissa heräteyhteystiedoksi matkapuhelinnumero täydentäisi yleislainsäädännön mukaista tiedoksiantomenettelyä. Ilmoitusta ei kuitenkaan lähetettäisi, jos Verohallinnolla ei ole verovelvollisen sähköistä yhteystietoa.

Verovelvollinen voisi milloin tahansa ilmoittaa Verohallinnolle, että hän ei käytä Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua. Päätökset ja muut asiakirjat lähetettäisiin verovelvolliselle tämän jälkeen kirjepostina, ellei verovelvollinen olisi Suomi.fi-viestinvälityspalvelun käyttäjä. Jos verovelvollinen, jolla ei ole viestinvälityspalvelu käytössä, ilmoituksensa jälkeen kuitenkin käyttäisi Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua, tulisi hän jälleen verotusta koskevien päätösten ja asiakirjojen osalta sähköisen tiedoksiantomenettelyn piiriin.

Lisäksi veronkantolaissa tarkoitetun yhteenvedon tiedoksiantoa ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan muiden Verohallinnon päätösten ja asiakirjojen tiedoksiantoa silloin, kun yhteenveto annetaan tiedoksi niille luonnollisille henkilöille ja kuolinpesille ja muille verovelvollisille, jotka eivät kuulu suoraan veronkantolain nojalla yhteenvedon sähköisen tiedoksiannon piiriin.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi myös tiedoksiantoajankohdasta. Tiedoksiannon katsottaisiin tapahtuvan kolmantena päivänä siitä, kun päätös tai muu asiakirja on tallennettu Verohallinnon sähköiseen asiointipalveluun. Nykysääntelystä poiketen tiedoksiantoa koskevan ilmoituksen lähettäminen ei olisi sähköisen tiedoksiannon pätevyyden oikeudellinen edellytys.

Esityksen suhde ehdotettuun yleissääntelyyn

Verohallintoa koskeva erityissääntely on tarpeen, koska esityksen tavoitteita ei saavutettaisi, jos sähköinen tiedoksianto rajoittuisi pelkästään Suomi.fi-viestinvälityspalvelun käyttäjiin. On mahdollista, että yleissääntelyn muutoksista huolimatta jatkossakin voi olla merkittävä määrä henkilöasiakkaita, jotka käyttävät tottuneesti OmaVeroa ja joilla on valmius ja kyvykkyys ottaa veropostia vastaan sähköisesti OmaVerossa, vaikka he eivät olisikaan valmiita kaikilta eri viranomaisilta tulevan postin sähköiseen tiedoksiantoon ja tämän vuoksi irtautuisivat Suomi.fi-viestinvälityspalvelun käytöstä. OmaVeroa käytetään laajasti ja kynnys asioida sähköisesti veroasioissa voi olla matalampi kuin sellaisissa viranomaispalveluissa, joita käytetään vain satunnaisesti tai ei lainkaan. Verotuksessa on lisäksi lähtökohtaisesti

kyse säännöllisesti toistuvasta massamenettelystä (esimerkiksi verokortit ja esitäytetty veroilmoitus), jonka aikataulut ovat vakiintuneita ja verovelvollisille tuttuja, ja johon liittyvä asiointi tapahtuu muutenkin pääosin sähköisesti OmaVerossa. Palvelun käyttöaste on korkea ja sen käyttö on vakiintunutta. Esimerkiksi yli 90 prosenttia esitäytettyjen veroilmoitusten täydennyksistä ja korjauksista tehdään nykytilassa OmaVerossa. Ehdotetulla erityissäänte lyllä OmaVeroa käyttävät verovelvolliset saataisiin verotusta koskevien päätösten ja asiakirjojen sähköisen tiedoksiannon piiriin.

Erityissääntely on tarpeen myös sen johdosta, että yleissäänte lyn mukainen Suomi.fi-viestinvälityspalvelutilin avaaminen viranomaisaloitteisesti koskee ainoastaan luonnollisia henkilöitä. Verotusta koskevalla erityissäänte lyllä sähköisen tiedoksiannon piiriin tulisivat myös sellaiset yhteisöt, yhtymät, yhteisetuudet ja kuolinpesät, jotka käyttävät OmaVeroa.

Lisäksi erityissäänte lyllä poistettaisiin verotusta koskevasta sääntelystä sähköistä tiedoksiantoa koskeva suostumusedellytys. Suostumusedellytyksen poistaminen verolainsäädännöstä on edellytys sille, että sähköisen tiedoksiannon yleissääntelyä ylipäätään voidaan soveltaa verotusta koskeviin päätöksiin ja asiakirjoihin.

Esityksessä ehdotettu Verohallinnon päätösten ja muiden asiakirjojen sähköistä tiedoksiantoa koskeva menettely noudattaisi lähtökohdiltaan asiointilakiin ehdotettua yleissääntelyä. Ehdotetun asiointilain 19 §:n mukaan asiakirja voitaisiin antaa tiedoksi sähköisenä viestinä viranomaisen vastuulla olevaan sähköisen asioinnin palveluun. Verohallinnon ollessa kysymyksessä sähköinen tiedoksianto tapahtuisi Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa, OmaVerossa.

Tiedoksiannosta annettava ilmoitus voitaisiin asiointilain 19 b §:n mukaisesti antaa Suomi.fi-viestinvälityspalveluun tai verovelvollisen muuhun sähköiseen osoitteeseen kuten sähköpostilla verovelvollisen ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen tai tekstiviestinä verovelvollisen ilmoittamaan puhelinnumeroon. Yleissääntelystä poiketen tässä esityksessä ehdotetaan, että ilmoitusta ei kuitenkaan lähetettäisi, jos Verohallinnolla ei ole verovelvollisen sähköistä yhteystietoa. Yhteystiedon antamatta jättäminen perustuu tällöin verovelvollisen omaan valintaan. Ehdotus vastaisi asiointilakiin ehdotettua 19 a §:n säännöstä ilmoituksen lähettämisestä, kun tiedoksianto tapahtuu Suomi.fi-viestinvälityspalvelussa.

Käytännössä puheena olevassa esityksessä ehdotettu verotusta koskeva erityissääntely laajentaisi yleissäänte lyyn verrattuna sähköistä tiedoksiantoa luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat päättäneet sulkea Suomi.fi-tilinsä ja jättäytyneet siten kaikkea viranomaispostia koskevan sähköisen tiedoksiannon ulkopuolelle, mutta jotka kuitenkin käyttävät Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua, OmaVeroa. Tällaiset henkilöt tulisivat verotuspäätösten sähköisen tiedoksiannon piiriin, kun he kirjautuvat OmaVeroon lain voimaantulon jälkeen.

Esityksen lakimuutokset ehdotetaan tulevan voimaan 12.1.2026 yhtä aikaa esitetyn yleissääntelyn (HE 124/2025 vp) kanssa. Samanaikainen voimaantulo on tärkeää, jotta sähköisen tiedoksiannon yleissääntelyä voidaan soveltaa Verohallinnossa. Yleissääntelyn soveltaminen verotusta koskeviin päätöksiin ja muihin asiakirjoihin edellyttää, että verotusta koskevasta erityislainsäädännössä poistetaan suostumusedellytys.

Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksessä ehdotetuilla muutoksilla verotuspäätösten ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoon ei olisi vaikutusta verotuottoihin. Esityksellä tavoitellaan postituskustannusten pienentymistä ja siten kustannussäästöjä Verohallinnolle. Sähköisen tiedoksiannon laajentamisella tavoitellaan noin 10 miljoonan euron vuotuisia säästöjä Verohallinnon toimintamenoihin. Arvio kustannussäästöjen määrästä on kokonaisuus, joka sisältää sekä sähköisen tiedoksiannon yleissääntelyn että puheena olevassa esityksessä ehdotetun erityissääntelyn vaikutukset sähköisen tiedoksiannon lisääntymiseen.

Verohallinnon toimintamenomäärärahoja on leikattu vuodesta 2025 alkaen osana valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa hallitusohjelmaan sekä hallituksen vuoden 2024 kehysriihessä ja vuoden 2025 puoliväliriihessä tekemiin päätöksiin perustuen. Määrärahavähennykset on tehty osana valtion talousarviota ja julkisen talouden suunnitelmaa koskevia päätöksiä. Tällä esityksellä mahdollistetaan Verohallinnolle muiden säästötoimenpiteiden ohella toimintamenosäästöjen saavuttaminen.

Esityksen vaikutukset yhdenvertaisuuteen ja oikeusturvan toteutumiseen

Esityksen vaikutukset yhdenvertaisuuteen painottuisivat niihin verovelvollisiin, jotka käyttävät Verohallinnon sähköisen asioinnin palvelua ja jotka ehdotuksen mukaisesti saisivat verotusta koskevat tiedoksiannot sähköisesti kirjepostin asemesta. Esityksellä ei olisi merkittäviä vaikutuksia niihin verovelvollisiin, jotka ovat jo tähän mennessä vastaanottaneet suostumuksenvaraisesti verotusta koskevat tiedoksiannot sähköisesti.

Sähköisen tiedoksiantomenettelyn laajentamisella ei olisi välittömiä vaikutuksia niihin verovelvollisiin, jotka eivät nykyisin eivätkä jatkossa käytä lainkaan Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua tai muita viranomaisten sähköisiä palveluita, koska sääntelyn mukaan tiedoksianto toimitettaisiin sähköisesti vain silloin, kun verovelvollinen käyttää kyseisiä palveluja. Ne, jotka eivät käytä Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua tai muutenkaan asioisi viranomaisissa sähköisesti, saisivat edelleenkin tiedoksiantonsa kirjepostina.

Sähköisen tiedoksiannon kohdistaminen vain sellaisiin henkilöihin, jotka käyttävät Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua, pienentää menettelyn riskejä yhdenvertaisuuden tai oikeusturvan toteutumisen näkökulmasta. Ehdotetussa menettelyssä ei kuitenkaan voida täysin poissulkea riskiä siitä, että Verohallinnon sähköinen tiedoksiantomenettely kohdistuisi heikommassa asemassa olevaan henkilöön, jolla ei ole henkilökohtaista mahdollisuutta päästä lukemaan sähköisessä asiointipalvelussa olevaa asiakirjaa ja saada sitä tosiasiallisesti tiedokseen. Tällainen tilanne voi muodostua, jos heikommassa asemassa olevan henkilön sähköisillä tunnisteilla on kirjauduttu Verohallinnon asiointipalveluun esimerkiksi silloin, kun tällaista henkilöä on vapaamuotoisesti avustettu verotusta koskevien asioiden hoitamisessa. Lisäksi on mahdollista, että henkilö menettää kyvyn sähköiseen asiointiin sen jälkeen, kun hän on omatoimisesti käyttänyt Verohallinnon sähköisen asioinnin palveluita kyvykkäästi.

Näissä kaikissa tilanteissa, joissa sähköinen tiedoksianto ei tavoita verovelvollista, verovelvollinen voisi ilmoittaa, että hän ei käytä Verohallinnon sähköisen asioinnin palvelua. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että ilmoituksen käsittelyn jälkeen verotusta koskevat tiedoksiannot lähetettäisiin postitse, ellei verovelvollinen kirjaudu uudelleen Verohallinnon sähköisen asioinnin palveluun tai ellei verovelvollinen ole sähköisen tiedoksiantomenettelyn piirissä yleissäänteln perusteella. Ilmoitus ei edellyttäisi perusteluita ja verovelvollinen siirtyisi välittömästi ilmoituksen käsittelyn jälkeen pois sähköisestä tiedoksiantomenettelystä.

Verovelvollisen oikeusturvan näkökulmasta on tärkeää, että tiedoksianto toteutuu tehokkaasti. Tiedoksiannon tehokasta toteutumista tukee muun muassa se, että verovelvollisella on mahdollisuus hallita OmaVero-palvelussa verotuksen tiedoksiantoja koskevia ilmoituksia. Luonnolliset henkilöt voivat jatkossa esimerkiksi tilata ilmoituksen OmaVeroon tallennetusta asiakirjasta tekstiviestinä puhelimeensa Suomi.fi-viestinvälitystilille lähetettävän ilmoituksen lisäksi.

Hyvän hallinnon periaatteita noudattaen Verohallinto voisi muutoinkin toimittaa tiedoksi annettavat asiakirjat verovelvolliselle välittömästi postitse, jos hän on yhteydessä Verohallintoon esimerkiksi puhelimitse. Verotusta koskevat asiakirjat annettaisiin joka tapauksessa aina viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 11 ja 12 §:n nojalla, eikä verovelvollisen olisi esitettävä selvitystä siitä, miksi näitä asiakirjoja pyydetään. Pyynnön voisi esittää verovelvollisen puolesta myös tämän valtuuttama henkilö tai edunvalvoja.

Verovelvollisen oikeusturvan kannalta on merkityksellistä, että kaikki Verohallinnon asiakirjat ovat saatavilla sähköisessä asiointipalvelussa. Verovelvollisten on edellä kuvatulla tavalla mahdollista pyytää Verohallintoa lähettämään asiakirjat kirjeitse, jos hänellä ei ole mahdollisuutta asioida sähköisesti OmaVerossa. Tämä parantaa myös sellaisten verovelvollisten oikeusturvaa, jotka eivät ole sähköisen tiedoksiannon piirissä esimerkiksi, jos kirjeitse lähetetty päätös ei saavu perille.

Verovelvollisen oikeusturvan näkökulmasta on merkityksellistä, että verotusta koskevat asiat ja tiedoksiannot tapahtuvat pääasiassa vuosittain säännöllisesti ja ovat ennustettavia. Verohallinto myös viestii aktiivisesti esimerkiksi esitäytettyjen veroilmoitusten ja kiinteistöveroilmoitusten lähettämisestä ja korjaamisen määräajoista. Myös kuuleminen ja asian selvittämistä koskevat tiedoksiannot tapahtuvat yleensä silloin, kun verovelvollinen itse on esittänyt jonkin vaatimuksen, kuten esimerkiksi vaatinut veroilmoituksella vähennystä. Verotuksessa on myös pitkät muutoksenhakuajat, jolloin mahdollinen verotuksessa oleva virheellisyys on korjattavissa, vaikka verovelvollinen ei saisi tiedoksi verotusta koskevaa asiakirjaa välittömästi.

Hyvän hallinnon ja oikeusturvan näkökulmasta voidaan myös todeta, että sähköinen tiedoksiantomenettely on verovelvollisen kannalta tietoturvallinen myös siitä näkökulmasta, että hänen verotustaan koskevat tiedot eivät lähde Verohallinnosta minnekään. Jos verovelvollisen kyvykkyys sähköiseen asiointiin ja yleisesti asioiden hoitamiseen heikentyy, verotusasiakirjat säilyvät Verohallinnossa. Paperilla tapahtuvan tiedoksiannon kohdalla on riski siitä, että kirje häviää, joutuu vääriin käsiin taikka ei tavoita muutoin verovelvollista, jos henkilön kyky omien asioiden hoitamiseen yleisesti heikkenee äkillisesti. Verohallinnolle palautuu esimerkiksi yli 100 000 kirjettä vuosittain siitä syystä, että vastaanottajaa ei tavoiteta.

Esityksessä on pyritty ottamaan huomioon, että osalla verovelvollisista ei ole kyvykkyyttä asioida sähköisesti tai että se voi heikentyä. Verohallinnon asiointipalvelun käyttöön perustuva sähköinen tiedoksianto ei koskisi henkilöitä, jotka ovat alaikäisiä tai joille on holhoustoimesta annetussa laissa tarkoitettuun holhousasioiden rekisteriin merkityn tiedon perusteella määrätty edunvalvoja tai vahvistettu edunvalvontavaltuutettu. Tällä rajauksella otettaisiin huomioon, että näissä verovelvollisryhmissä on todennäköisesti henkilöitä, joilla OmaVeron käytöstä huolimatta ei ole riittäviä valmiuksia siirtyä viranomaisaloitteiseen sähköiseen tiedoksiantomenettelyyn. Rajauksella varmistettaisiin heidän oikeusturvaansa. Rajaus vastaisi yleissääntelyssä ehdotettua viestinvälityspalvelun viranomaisaloitteisen käyttöönoton soveltamisalaa.

Verovelvollisen kyky käyttää Verohallinnon sähköistä asiointipalvelua voi muuttua. Lisäksi voi esiintyä tilanteita, joissa henkilö on kirjautunut Verohallinnon asiointipalveluun toisen avustamana, mutta hänellä itsellään ei ole todellista kyvykkyyttä vastaanottaa sähköisiä tiedoksiantoja. Esityksessä ehdotetaan, että verovelvollinen voisi ilmoittaa Verohallinnolle, että hän ei käytä Verohallinnon sähköisen asioinnin palvelua. Ilmoituksen voisi tehdä asiointipalvelussa jo samalla asiointikerralla, kun verovelvollinen kirjautuu OmaVeroon sähköisen tiedoksiantomenettelyn aloittavalla tavalla tai myöhemmin esimerkiksi puhelimitse. Ilmoitusta ei tarvitsisi perustella, eikä sen huomioon ottaminen edellyttäisi selvitystä esimerkiksi siitä, että verovelvollisen kyky käyttää sähköistä asiointipalvelua on myös tosiasiallisesti heikentynyt.

Verohallinnolla on myös mahdollisuus käyttää postitse tapahtuvaa tiedoksiantomenettelyä, vaikka verovelvollinen olisi Verohallinnon sähköisen palvelun käyttäjä. Sähköisen tiedoksiannon sijasta Verohallinto voisi siten tiedoksiantotapaa koskevan harkintavaltansa puitteissa antaa päätöksen ja muun asiakirjan tiedoksi kirjepostina esimerkiksi, jos henkilön digikyvykkyys on heikentynyt tai sähköisten asiakirjojen saavutettavuus ei joltain osin toteudu OmaVerossa. Tämä voisi koskea yksittäistä tiedoksiantoa, mutta Verohallinto voisi siirtyä henkilön kohdalla pysyvämminkin kirjepostiin saatuaan tiedon henkilön sairaudesta tai muista olosuhteista, jotka estävät tai vaikeuttavat sähköisten tiedoksiantojen vastaanottamista Verohallinnon sähköisessä asiointipalvelussa. Harkintavalta mahdollistaisi myös sen, että tietyt kirjeet, kuten esimerkiksi ulosottouhkaiset maksukehotukset, voidaan lähettää paperilla, vaikka asiakkaalla olisi sähköinen tiedoksianto käytössä.

Verohallinnon tulee tarjota tehokasta yleistä ja asiakaskohtaista ohjausta ja viestintää sen varmistamiseksi, että Verohallinnon asiakkailla on selvä käsitys siitä, milloin he ovat sähköisen tiedoksiannon piirissä, miten heidän tulee toimia saadakseen tiedon heille lähetetyistä päätöksistä ja muista asiakirjoista sekä miten he voivat tarvittaessa päästä pois sähköisen tiedoksiannon piiristä. Verohallinnon tulee myös vielä kehittää sähköisten asiakirjojen saavutettavuutta eräiltä osin sekä turvata riittävästi lainsäädännön mukaisten kielellisten oikeuksien toteutuminen sähköisen asioinnin yhteydessä.

Yhteenvetoa

Ehdotetussa sääntelyssä on otettu huomioon perustuslaissa säädetty yhdenvertaisuuden vaatimus ja oikeusturvan toteutuminen. Sähköinen tiedoksianto koskisi vain niitä verovelvollisia, jotka tosiasiallisesti käyttävät Verohallinnon sähköisen asioinnin palveluita tai ovat sähköisen tiedoksiannon piirissä yleissääntelyssä tarkoitetun viestinvälityspalvelun käyttämisen perusteella. Sähköinen tiedoksianto ei koskisi sellaisia verovelvollisia, jotka eivät käytä viranomaisten sähköistä asiointia. Sähköiseen tiedoksiantoon siirtymisestä heikommassa asemassa olevien verovelvollisten oikeusturvaan ja yhdenvertaisuuteen kohdistuvia riskejä on pyritty esityksessä ottamaan huomioon monin tavoin kuten esimerkiksi säätämällä mahdollisuudesta verovelvolliselle ilmoittaa, että hän ei käytä OmaVeroa. Lisäksi verovelvollisen oikeusturvaa parantaa mahdollisuus saada ilmoitus tiedoksiannosta useammalla tavalla kuten esimerkiksi sekä tekstiviestillä että sähköpostilla. Myös verotusmenettelyä koskevat yleiset tekijät, kuten Verohallinnon verovelvollisille lähettämien asiakirjojen säännöllisyys ja ennakoitavuus sekä pitkät muutoksenhakuajat, pienentävät osaltaan oikeusturvariskiä.

Hallituksen käsityksen mukaan esitys voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisjärjestyksessä.

Neuvotteleva virkamies Pertti Nieminen